

De la fereastra bucătăriei Irina urmărea liniștea cu miros de duminică. Era ora prânzului și puținii trecători se grăbeau să se pună la adăpost de razele furioase ale soarelui care păreau să pedepsească nedrept pentru ceva ce n-ai spus sau n-ai făcut. Bunica ei ar fi susținut, ca întotdeauna, că 6 august e ultima zi de vară, că după asta va veni toamna încetișor și căldura va fi uitată și dorită. Dar cum bunica ei era demult plecată într-o lume mai bună sau în neant, Irina și-a repetat singură, de vreo câteva ori, concluzia învățată pe de rost. La știri se anunțaseră două săptămâni de caniculă dar asta nu o oprea să-și spună că vine toamna, lucru de care mușcatele ei nu erau deloc impresionate.

S-a lăsat cu coatele pe pervazul interior, aproape lipindu-și nasul

de geam ca un copil cu guturai care trebuie să stea două-trei zile în casă înainte de a reîncepe redescoperirea lumii. Nu ar fi renunțat la confortul apartamentului cu orientare nordică, numai bun pe timp de vară, umbros și răcoritor când peste tot era un adevărat cuptor. Dar, în același timp, ceva o făcea să-și dorească cei câțiva pași care o plasau în marele angrenaj universal, în plină atmosferă care apăsa asupra ei cu toată forța recunoașterii vieții. Mai târziu, își spuse, urmărind cu jind cele câteva mașini care treceau la intervale rare și cele câteva femei care traversau grăbite scuturându-și buclele pe jumătate desfăcute de căldură. Apoi câteva momente a fost liniște și nemișcare. Parcă toată viața s-ar fi oprit ca în jocurile ei din copilărie când își închipuia că ar exista pe undeva o baghetă magică cu care ar fi înghețat orice mișcare și scurgere a timpului pentru ca apoi să poată rătăci în voie printre trupurile devenite statui, prinse în nemișcarea unui gest. Încă mai visa uneori că poate face asta și simți că inima începe să-i bată cu putere, ca de fiecare dată când i se părea că ar fi posibil. Închise ochii și își spuse că la 5 îi va deschide ; dacă nici atunci nu va vedea o mișcare, totul ar fi posibil. Începu să numere și pe la 3 auzi o bătaie puternică în ușă, dintr-acelea care nu îți oferă dreptul de a nu deschide. A stat în liniște câteva secunde, sperând că oricine ar fi va pleca dar în scurt timp se auzi o a doua bătaie în ușă, și mai puternică decât prima.

Valentin! Tu nu auzi că bate cineva? strigă iritată de faptul că trebuia să-și părăsească poziția comodă și închipuirile adolescente.

Da, acum merg, auzi vocea baritonală a soțului ei.

Au mai trecut câteva secunde și s-a auzit a treia bătaie, și mai puternică decât primele două, energetică și iritată. S-a ridicat enervată, lăsând totul baltă.

Nu pot să-mi explic de ce spui „acum” când de fapt nu ai de gând să te duci, bombăni în ciudată trecând pe lângă camera de zi și aruncând o privire.

Valentin era la birou, cu un ecran micuț în față și după figura lui concentrată putea să-și dea seama că se juca iar ceva ce ea nu înțelegea. O cască îi era pe urechi, cealaltă o dăduse jos pentru a putea fi în două realități în același timp, sau măcar pentru a da impresia. Ar fi scăpat de o eventuală morală deși îi explicase de atâtea ori că nu putea să întrerupă oricând jocul fără să riște să piardă. Ea ar fi vrut să întrebe ce e chestia pe care o avea în față, dacă nu era cumva periculos să dețină așa ceva, ce să mai vorbim de ilegal dar știa că Valentin nu era impresionat de reguli. A lăsat întrebarea pentru mai târziu când planifica și o discuție serioasă.

Când a ajuns la ușă se pregătea a patra bătaie, simțea asta, așa că a deschis brusc luând-o prin surprindere pe Carla care, rămasă cu mâna o secundă în aer, își reveni repede și intră cu capul înainte, mai să o dărâme.

De ce dracu închideți ușa dacă nu aveți chef să o deschideți când bate cineva?

Tu de ce nu ți-ai luat chei? Și-a pus Irina mâinile în șold. Și de fapt unde ai fost?

La Cluj, mamă, mai vin și eu în vizită când pot dar am problemele mele, doar nu vrei să vorbesc despre asta în ușă.

Carla, nu fi obraznică! Auzi tu, la Cluj! Ce să faci o adolescentă acolo? Valentin, tu ai auzit să fi spus fata că pleacă? Eu o credeam în camera ei...

Tată, cum e? Întrebă Carla închizând ușa și lăsând un sărut pe fruntea brăzdată a mamei ei care se trase țăfnoasă.

Tot așa, zise tatăl ei cu nasul în ecran.

Avea o geantă micuță, sport, și o poșetă roșie din care scoase un elastic cu care își adună părul șaten și creț într-o coadă la spate după care răsuflă ușurată. Era mică de înălțime iar din depărtare părea o copilă datorită părului pentru care întotdeauna fusese invidiată. Cum și-l prinsese, ieșeau în evidență urechile prea mari, ascunse de obicei printre bucle. Ochii verzi îi scoteau în evidență cearcănele care contrastau cu tenul alb cu pete roșiatice din loc în loc. Începuse să se îngrașe cu toate că nu mânca dulciuri și mergea cât putea mai mult pe jos dar trecuse de adolescență și asta îngreuna lucrurile. Nu era frumoasă în sensul propriu al cuvântului dar avea un oarecare farmec, mascat de rutină și griji. S-a trântit pe scaunul de lângă intrare și și-a lăsat o secundă capul să se odihnească pe spătar. De când se știa ea era și acel scaun, rupt, cârpit, cu tapițeria roasă și acoperită cu pături care tot își schimbau modelele și materialul. Acum avea o pătură cam pufoasă pentru căldura de august, roșie cu modele neclare mari, albe pe care s-a chinuit un timp să le descifreze.

Cam rău drumul și e atât de mare aglomerația...zici că e sărbătoare. E, mama? a spus pentru a rupe tăcerea și a o face să reacționeze pe mama ei care încerca să zărească ceva prin geamul de la bucătărie.

Ce? a întrebat-o pe jumătate absentă.

Sărbătoare.

Da, a spus privind-o în sfârșit, e Schimbarea la față. Mare sărbătoare. M-aș fi dus la biserică dar cu toată agitația din ultima vreme...

Ce agitație?

Știi tu, nu vreau să-i fac probleme tatălui tău la fabrică cu mersul meu la biserică. Pot să mă rog și acasă, asta nu mă împiedică. Dar tu de unde vii?

De la Cluj, mama.

Aaaa, da. Și cu ce?

Cu mașina, mama.

De unde ai avut atâta benzină? Și cine ți-a dat voie să te duci? a început iar să se agite. Duminica asta circulă numerele pare și noi avem număr impar, cum ai îndrăznit? Ce, noi avem număr din trei cifre să poți tu face ce vrei?

Mamă, benzina o am de la benzinărie și am 35 de ani, cred că pot decide singură. Acolo locuiesc, am o familie.. Iar numerele...nu cred că mai contează.

Cine ești tu? a privit-o Irina îngrozită. Valentin!

Hai, las-o puțin Carla, că își revine, își făcu apariția exact la timp Valentin luând-o pe soția lui de după umeri și conducând-o în cameră.

Era înalt și masiv, cu câteva smocuri de păr cărunt și ochelarii pe nas, părea bunicul clasic, întrerupt din lectura ziarului. Pe lângă el, Irina părea și mai firavă decât era, îmbrăcată cu un capot lung, vechi dar întreținut bine, într-o veșnică convalescență, puțin mioapă și târșându-și papucii de casă ce păreau cu două numere mai mari. Carla se descălță și intră în bucătăria care nu se schimbase prea mult din copilăria ei. Același bufet alb cu roșu făcut în serie, același linoleum maro cu modele, aceleași ferestre duble cu vopseaua scorojită pe margini. Doar scaunele erau altele, cu spătare albe și tapițerie mov. Se așeză pe unul dintre ele privind ordinea de pe blatul de bucătărie, păstrată cu sfințenie: solnița, râșnița de piper care avea cel puțin un secol dar funcționa ireproșabil, cutia pentru zahăr, lângă ea cea pentru cafea care avea desenat un peisaj de iarnă cu reni și tot apanajul și pe care scria Jacobs. Mai era o tăviță cu urme vagi de rugină pe care se uscau flori de sunătoare. Niciodată mama ei nu preparase ceaiuri la plic, tot timpul usca câte ceva, tei, salvie, măceșe iar acum sunătoare din care făcea o infuzie aromată care promitea tinerețe fără bătrânețe. Nu exista cuptor cu microunde sau cafetieră, nici fierbător de apă, prăjitor de pâine ori alt accesoriu modern care ușura munca în bucătărie. Totul era simplu, aproape antic ar spune Carla.

Își revine imediat, spuse Valentin intrând în bucătărie și punând apă în ibricul de ceai. Ți-am spus că e mai bine să nu vii, în ultima vreme e destul de agitată dar ascultă tu vreodată?

Ce vrei să faci? Acum am concediu, voiam să o văd și să stau mai pe îndelete de vorbă cu tine. Plus că acum Andrei are 2 zile libere și stă el cu Marc. Cum e?

Cum să fie? În fiecare dimineață mă trezește la 6 și-mi spune că voi întârzia la fabrică iar șeful nu-mi va da bananele premiu de Crăciun. Ba chiar îmi pregătește pachetul cu mâncare. Până la

7 îi explic că sunt pensionar, că fabrica s-a închis de ani buni, că nu mai trăim în comunism. Sunt dimineți când înțelege ușor și în zece minute o conving să mai dormim și sunt altele când după o jumătate de oră de explicații nu mai pot și înjur comunismul și tot ce-a însemnat el iar ea își duce disperată degetul la gură implorându-mă să tac pentru că și pereții au urechi iar ea nu vrea probleme. Atunci mă ridic din pat, îmi fac o cafea iar ea are impresia că mă pregătesc să plec. Apoi uită.

Ai mai dus-o la doctor?

Ca să-mi spună ce? Că e amnezie anterogradă care poate deveni și retrogradă cu vârsta? Merci, am auzit asta de n ori și nu-mi prinde bine. Nici mie, nici ei.

Da, știu, dar ...

Se auzi ușa de la baie și Carla nu-și mai sfârși propoziția.

Ce tot șușotiți voi acolo? Tot timpul am impresia că pregătiți un complot, se auzi încă de pe hol vocea ei, veselă, complet diferită de cea din urmă cu câteva minute.

Irina intră în bucătărie puțin adusă de spate, cu părul cărunt aproape în totalitate, recent pieptănat și prins cu agrafe la spate, o bunică puțin rătăcită înfășurată în capotul ei și păstrând o sclipire adolescentină în priviri, ascunsă și păzită bine în străfunduri.

Valentin, s-a întâmpnat ceva cu oglinda din baie, e toată deformată și înnegrită, nu mă mai văd deloc în ea, poți să o repari? Sau poate o poți schimba ... vorbește cu șeful tău, că e de treabă.

Da, dragă, rezolv mâine, spuse Valentin uitându-se la Carla cu înțelese.

Ai văzut Carla ce mult a îmbătrânit tatăl tău? Eu îi tot spun să nu se mai streseze că așa e acum viața, n-ai ce să faci, ce rost are să te așezi contra curentului când ești singur contra tuturor și mai ai și un copil de ținut la școală. Educația ta e foarte importantă. Dar așa e tatăl tău, mai vorbește gura fără el și apoi îi pare rău.

Așa suntem noi, cei din familia asta: contra curentului, mormăi Carla, ferindu-și privirea de săgețile din ochii tatălui ei.

Ei, lasă, noi să fim sănătoși... Îți pregătesc de mâncare, draga mamei? Dar să alegi ceva pentru care să nu trebuiască ulei. O să ia taică-tău pe cartelă zilele astea, acum nu am.

Am uitat să cumpăr, șopti Valentin în direcția Carlei.

Nu-ți face probleme, mama, mănânc o supă dacă ai.

Fără carne de data asta, nici măcar tacâmuri de pui n-am mai găsit.

Cât timp Irina pregăti masa, Carla se apropie de tatăl ei:

De ce nu mi-ai spus că ai probleme cu banii? Ți-aș fi împrumutat! șuieră la urechea lui. Ați răbdad destul de foame.

Nu avem nicio problemă, îi șopti și Valentin. Pur și simplu am uitat. Am un joc acum foarte interesant. Îl joc cu alții, facem echipe, îți dai seama ce mult a avansat tehnica?

Ia mai lasă-mă cu prostiile! Nu a fost ieri Silvia la curățenie? De ce nu i-ai zis ei să aducă?

Lasă că o sun chiar acum să aducă mâine când vine. Nu a venit sâmbătă. Avea ceva treabă.

Câte aveți voi doi de vorbit! zise Irina nu fără o urmă de invidie. Da' oare Mihai o fi terminat sesiunea? Când vine?

Au împietrit amândoi, Carla cu lingura în mână și Valentin pe jumătate ridicat, în căutarea telefonului.

Nu a sunat, Valentin? Eu nu știu ce-i cu copilul ăsta. Cred că-i frumos să fi student la Timișoara, dar eu zic că ar trebui să mai vină și pe acasă să-și vadă părinții, să nu uite de unde a plecat.

E foarte bună supa, a zis Carla luând forțat o înghițitură pe care o puteai vedea cum coboară ca un bolovan.

E cu mult pătrunjel verde, asta contează la o supă, adăugă cu voce sugrumată Valentin.

Să suni, Valentin, la cămin, să vorbești cu el, nu s-a lăsat Irina. Voi mâncați, eu merg să mă întind puțin, sunt obosită.

Carla a fost prima care a lăsat lingura jos și a dat la o parte farfuria aproape plină.

Tată, așa nu se mai poate! Trebuie să facem ceva!

Carla, nu vreau să discutăm despre asta, ți-am spus că nu se poate face nimic.

Dar asta e o tortură! Se întâmplă des?

Destul de des. Am învățat să nu pun la suflet, am jocurile mele pe calculator, bine că există!

Dar...

Nu mai discutăm! a trântit el lingura în farfuria goală. Tu crezi că aş mai trăi dacă am tot discuta? Au trecut 20 de ani, e altă viață.

Dar nu-mi spune că nu te mai gândești la el.

Am spus destul! și s-a ridicat de la masă. Ești binevenită să stai dar nu vorbim mai mult decât starea vremii.

Bine, voi rămâne până mâine, o ajut pe Silvia și pe urmă plec, a spus Carla cu ochii la piciorul scaunului să nu i se vadă lacrimile.

A doua zi dimineața când ieși din cameră, Silvia și mama ei povesteau în bucătărie cu o ceașcă de cafea în față. Nu dormise prea bine din cauza gândurilor care o treziseră de multe ori, dându-i două-trei palme și scuturându-i rămășițele unui somn care oricum era greu de găsit. Valentin a profitat de ocazia rară de a fi cineva cu ochii pe Irina și a ieșit pe undeva, la o poveste reală.

Doamna Irina, eu vă spun, nu reușesc ăștia să zugrăvească cât a construit Ceaușescu! a auzit-o pe tanti Silvia cu vocea ei răgușită de la prea multe țigări.

Tanti Silvia, să știi matale că una e să construiești cu cap și alta e... Ei, da ce să mai vorbim că numai păcate ne facem. Mai bine ne-am apuca de treabă!

Cu cap, fără cap, a făcut. A rămas ceva după el și fiecare avea un acoperiș deasupra capului. Și de bine de rău nimeni nu murea de foame. Nu vedeți câți tineri nu au de lucru, câți oameni trăiesc de pe o zi pe alta... Și alții se îmbogățesc. Nicu a meu la ce bun a făcut facultatea? Că nimeni nu îl angajează decât pe bani de nimic, nu merită să se ridice din pat pentru banii ăia.

A terminat deja Nicu al dumitale facultatea?

Deși nu ar fi vrut, Carla s-a văzut obligată să le întrerupă șueta care risca să ia o turnură imprevizibilă.

Tanti Silvia, gata deja pentru muncă? Nu v-am văzut de mult, tot așa tânără și cu chef de muncă sunteți!

Carlita, ai venit! Nu mi-a spus doamna Irina că ești acasă. Povesteam și noi puțin înainte de muncă, doar atât mai putem face acum, să povestim, zise tanti Silvia cu o voce mieroasă.

Da, așa-i, și e mare lucru că puteți vorbi despre orice doriți nu credeți, tanti Silvia? i-o servi

Carla.

Da, sigur, draga mea, eu mai bine mă apuc de spălat geamuri în prima cameră că altfel ne apucă noaptea, spuse tanti Silvia în timp ce spăla ceștile de cafea.

Atunci apăru și Valentin cu plasele pline, transpirat tot, cu cămașa lipită pe spate și respirând greu dar cu un zâmbet fluturându-i pe față.

Am simplificat lucrurile și am cumpărat eu de toate, zise cu vioiciune și bucurându-se de bucuria Irinei.

Ce multe ai luat! exclamă ea. Cum de ai găsit? Cred că te-ai trezit tare devreme ca să poți ajunge la toate.

Da, devreme, am avut și noroc, nu ne facem griji o vreme, Irina.

Da, da, ce bine, ești un soț tare bun, îi voi da ceva din ce ai luat și Silviei, îi e greu, cică i-a terminat deja băiatul facultatea.

Dă-i ce dorești, fă ce te face mulțumită, i-a zâmbit Valentin.

Irina a început să aranjeze produsele prin dulap și în frigider cu o deosebită mulțumire în timp de soțul și fiica ei o urmăreau cu plăcere văzând bucuria demult uitată a omului obișnuit, nici sărac nici bogat, în fața unei plase pline cu produse alimentare. Când a terminat, a împăturit plasa de material pe care Valentin o folosea întotdeauna și a spus cu voce tremurată:

Dacă ar fi și Mihai aici, aș putea spune că e o zi perfectă. Ar trebui să-l sunăm. Unde e, uite pe calendar e august, ce face el în august la Timișoara?

Mama, nu e la Timișoara, nu s-a putut abține Carla cu ochii deja înotându-i în lacrimi.

Carla! se răsti Valentin la ea, cu zâmbetul pierdut.

Dar unde e? întrebă senină Irina

Nu știm, zise Carla și lăsă să-i scape două lacrimi mari.

Carla! repetă Valentin, mai tare ca prima dată.

Cum adică nu știm? Unde e Mihai? Începu Irina să se agite.

Nu se știe unde e! În cele patru vânturi! Crezi că mie mi-e ușor fără el? Nici măcar nu i-am văzut trupul! Am făcut un mormânt gol! Mă duc și plâng de 20 de ani la un mormânt gol și tu te ascunzi după o amnezie anterogradă. Tu trăiești încă în vremea comunismului care ți-a omorât copilul încercând să anuleze o revoluție care oricum a avut loc. Și nici măcar un corp nu ne-au dat pentru că au încercat să ascundă tot, toată nebunia aia din primele zile de la Timișoara. Iar tu, de 20 de ani refuzi să-ți aduci aminte!

Irina a început să plângă întinzând mâinile spre Valentin, complet pierdută, cu o privire rătăcită.

Ce tot spune? Cine e doamna? Despre cine vorbește? Mihai al meu e la facultatea de politehnică din Timișoara, cel mai bun din an, copilul meu e student, e cel mai bun copil, spunea printre sughituri în timp ce Valentin o lua de după umeri aprobând-o și conducând-o în cameră. S-a întors spre Carla și i-a spus:

Pleacă! Nu mai vreau să vii curând. Ne descurcăm și fără tine.

Valentin, Mihai al meu o să vină curând acasă, ai să vezi, mai auzi Carla care plângea pe un scaun din bucătărie, dorindu-și o amnezie care să o scape de rușine și durere.

S-a îmbrăcat, și-a pregătit geanta micuță de umăr, poșeta roșie, s-a încălțat și l-a așteptat pe tatăl ei pe scaunul din hol încercând să-și ia gândul de la toată durerea ei. I-a auzit, pe mama ei plângând din ce în ce mai stins iar pe tatăl ei mângâind-o cu vorbe din ce în ce mai șoptite, până când nu a mai distins nimic în afară de melodia pe care o cânta tanti Silvia în camera din față, spălând cu voioșie geamurile. S-a răzgândit, a smuls o foaie goală dintr-un carnetel uitat

pe masa din hol, a scris cu litere de tipar ceva apoi și-a luat geanta cu hotărârea de a trece pe la cimitir. Când Valentin a ieșit din cameră lăsând-o pe Irina liniștită și aproape adormită, a găsit scris „IMI PARE RĂU. VĂ IUBESC PE AMÂNDOI. IARTĂ-MĂ.” S-a lăsat să cadă pe scaun, plângând așa cum nu o mai făcuse de 20 de ani. Când tanti Silvia termină cu geamurile își făcu apariția pe hol dar Valentin, înainte de a apuca să-l întrebe ea ceva, îi spuse:

Te rog stai prin preajmă încă o oră. Verific-o și pe Irina din când în când, e cam zdruncinată.

Sper că nu din cauza a ceea ce am zis. Uneori mă cam ia gura pe dinainte.

Nu, stai liniștită. Trebuie să ies. Oare mai găsesc flori în piață la ora asta?

Mă îndoiesc, dar florăria din colț sigur e deschisă.

Te rog ai grijă de Irina, îi mai spuse din ușă și fugi pe scări în jos cu sprinteneala unui adolescent care a întârziat la întâlnire. Până la cimitir nu făcea mai mult de 15 minute.

Detalii

Scris de Crina Voinaghi

Publicat: 15 Septembrie 2016

SURSA:
ecreator.ro